

CHUYÊN MỤC

(Kèm theo Công văn số / TTYT-KD ngày tháng 11 năm 2022 của TTYT thị xã Hoài Nhơn)

HƯỚNG ỨNG TUẦN LỄ TRUYỀN THÔNG VỀ PHÒNG, CHỐNG KHÁNG THUỐC NĂM 2022

Kháng kháng sinh (AMR) là một trong những thách thức về y tế lớn nhất toàn cầu. Tình trạng này xảy ra khi các vi sinh vật như vi khuẩn, vi rút, nấm và ký sinh trùng thay đổi theo hướng làm vô hiệu hóa hoặc giảm hiệu quả các loại thuốc được sử dụng để điều trị các bệnh nhiễm trùng. Kháng kháng sinh gây ra bởi tình trạng sử dụng thuốc chưa hợp lý, như sử dụng kháng sinh cho các nguyên nhân gây ra do vi rút như cúm, hoặc dùng thuốc kháng sinh theo đơn thuốc được kê cho người khác, tự mua thuốc kháng sinh để sử dụng, hoặc sử dụng thuốc kém chất lượng, hoặc kê đơn kháng sinh chưa hợp lý... Bên cạnh đó, công tác phòng, chống nhiễm khuẩn chưa hiệu quả cũng có thể dẫn đến sự phát triển và lan rộng của tình trạng kháng thuốc. Ước tính đến năm 2050, trên toàn thế giới, số người chết vì kháng kháng sinh có thể lên tới 10 triệu người.

Việt Nam là một trong những quốc gia có tỷ lệ kháng kháng sinh cao trong khu vực Châu Á. Nghiên cứu tại khoa Vi sinh, Bệnh viện Chợ Rẫy, trong năm 2021 có 5 loại vi khuẩn đa kháng nhiều nhất gồm: A.baumannii; E.coli; S.aureus; K.pneumoniae; P.aeruginosa, đây là mối đe dọa hàng đầu với người bệnh. Một số bệnh nhiễm khuẩn hô hấp trong cộng đồng có thể kể đến như viêm mũi xoang, viêm phổi mắc phải cộng đồng, đợt kịch phát bệnh phổi tắc nghẽn mạn tính... Bên cạnh đó, còn nhiều yếu tố dẫn đến sự lan rộng của kháng kháng sinh, như tình trạng quá tải tại các cơ sở y tế, thiếu thiết bị xét nghiệm vi sinh, thiếu nhân viên được đào tạo chính quy về vi sinh và dược lâm sàng.

Thuốc kháng sinh được coi là một giải pháp cho con người trong điều trị các bệnh do nhiễm vi khuẩn. Nhờ có thuốc kháng sinh đã giúp kiểm soát được nhiều dịch bệnh nguy hiểm. Kháng kháng sinh xảy ra tự nhiên, nhưng việc sử dụng không đúng ở người và động vật đang đẩy nhanh quá trình kháng kháng sinh. Kháng kháng sinh đang gia tăng mức độ nguy hiểm ở tất cả các nơi trên thế giới, ảnh hưởng đến khả năng điều trị các bệnh nhiễm trùng và làm suy yếu nhiều tiến bộ trong sức khỏe và thuốc điều trị, đòi hỏi phải có nỗ lực tổng

hợp nhằm giúp nhân loại tránh khỏi nguy cơ quay trở lại thời kỳ chưa có kháng sinh. Đó là lý do tại sao Tổ chức Y tế Thế giới (WHO) và các cơ quan quốc tế khác tiếp tục chọn với chủ đề của năm 2022 là: **“Sử dụng kháng sinh có trách nhiệm”**.

Đứng trước dự báo tương lai phải đối mặt với khả năng không có thuốc để điều trị hiệu quả bệnh nhiễm trùng, từ năm 2011, WHO đã kêu gọi các quốc gia

khẩn cấp có kế hoạch để đối phó tình trạng kháng thuốc. Mục tiêu đầu tiên của Kế hoạch hành động là “nâng cao nhận thức và hiểu biết về kháng thuốc thông qua truyền thông, giáo dục và đào tạo hiệu quả”. Để đạt được mục tiêu này, WHO công bố chiến dịch với khẩu hiệu “Kháng sinh: Sử dụng có trách nhiệm” trong Tuần lễ thế giới nâng cao nhận thức về kháng sinh. Hai nguyên tắc quan trọng nhất được nhiều chuyên gia y tế khuyến dùng để kháng sinh phát huy tác dụng là dùng đúng và đủ.

Theo đó, mỗi người dân chỉ sử dụng kháng sinh khi được kê đơn bởi bác sĩ, không bao giờ yêu cầu thuốc kháng sinh nếu nhân viên y tế nói không cần sử dụng; luôn luôn làm theo lời khuyên của nhân viên y tế khi sử dụng thuốc kháng sinh. Đối với các nhân viên và cơ sở y tế cần bảo đảm bàn tay, dụng cụ và môi trường cơ sở y tế sạch sẽ để ngăn ngừa nhiễm trùng. Chỉ kê đơn và cấp phát kháng sinh khi cần thiết; hướng dẫn người bệnh, người dân về việc ngăn ngừa nhiễm trùng.

CHẤM DỨT LẠM DỤNG VÀ SỬ DỤNG THUỐC KHÁNG SINH KHÔNG ĐÚNG CÁCH. CHỐNG KHÁNG THUỐC

Kháng kháng sinh xảy ra khi vi khuẩn và các vi sinh vật khác biến đổi sau khi phơi nhiễm với thuốc kháng sinh. Thuốc kháng sinh là một trong các loại thuốc kháng vi khuẩn phổ biến nhất được sử dụng trên người và động vật. Sử dụng thuốc kháng sinh quá mức và không đúng cách đang làm gia tăng tình trạng kháng thuốc và gây ra nhiều nguy cơ cho tất cả chúng ta.

Kháng kháng sinh có thể ảnh hưởng đến bất cứ ai ở bất cứ lứa tuổi nào tại bất cứ quốc gia nào. Đó là mối đe dọa với sức khỏe con người, an ninh lương thực và phát triển bền vững.

BẠN CÓ THỂ LÀM GÌ?

- 1 Chỉ dùng kháng sinh khi có đơn thuốc của bác sĩ.
- 2 Không dùng thuốc kháng sinh thừa từ lần sử dụng trước hoặc không chia sẻ, dùng chung thuốc kháng sinh của mình cho người khác.
- 3 Phòng chống nhiễm khuẩn bằng cách thường xuyên rửa tay bằng xà phòng và giữ cho cơ thể khỏe mạnh.

Đối với các nhà thuốc, chỉ bán thuốc kháng sinh theo đơn của bác sĩ; cung cấp kháng sinh có chất lượng; tư vấn cho người bệnh, người dân về sử dụng kháng sinh đúng cách, nguy cơ khi sử dụng kháng sinh không đúng. Khi mắc bệnh hãy đến cơ sở y tế uy tín để được tư vấn và điều trị. Tuyệt đối không tự ý mua thuốc, nhất là thuốc kháng sinh.

Dùng kháng sinh có trách nhiệm **Thuốc kháng sinh**

Kháng thuốc là mối hiểm họa nhiều mặt đối với sự sống còn của loài người, đối với sức khỏe cộng đồng, đối với kinh tế - thương mại và sự phát triển bền vững của Việt Nam

Cam kết
Cho cán bộ y tế

Với tư cách là Bác sĩ, tôi cam kết

1. CHỈ KÊ KHÁNG SINH KHI THỰC SỰ CẦN THIẾT

- Chỉ kê đơn và dùng kháng sinh khi thực sự cần thiết

2. GIÁO DỤC CHO NGƯỜI BỆNH

- Giáo dục cho người bệnh dùng thuốc đúng liều, đúng thời gian và tuyệt đối không chia nhỏ liều dùng hoặc dùng thuốc quá hạn

3. KIỂM SOÁT NHIỄM KHUẨN TỐT

- Thực hành và khuyến khích kiểm soát nhiễm khuẩn tốt

4. GIÁM SÁT TÌNH HÌNH TIÊM CHỪNG

- Kiểm tra lịch tiêm vaccine của người bệnh và đảm bảo người bệnh được tiêm chủng tất cả các vaccine cần thiết

Ký chỗ này
hoặc cam kết
trực tuyến
thông qua

facebook.com/
AMRWEETVIETNAM

World Health
Organization

Food and Agriculture Organization
of the United Nations

Để biết thêm thông tin xin ghé thăm

http://www.wpro.who.int/topics/drug_resistance/ <http://www.facebook.com/amrweekvietnam/>